

ANALYS

DOLLARN	7,06 KR	EURON	9,14 KR	TCW 124,71	RANTAN	12 MAN	OLJA	CBID
	12 MÅN. ÖRE -70,07		12 MÅN. ÖRE -22,52					
1 VECKA, ÖRE +21,86		1 VECKA, ÖRE +11,68		INDEX +0,54	LÅNGA, 10 ÅR +51,50 PNT 3,85%	KORTA, 4 MÅN -134,20 PNT 0,52%		

RINGA FÖRSEELSE. Skandias förre vd Lars-Eric Petersson friades från skadestånd till sparbolaget i en skiljedom i december. Att han skrev under det dokument som gav honom och ett gäng chefer skydd mot hög bonus anses vara "en ringa förseelse i sammanhanget". I domen kritiseras den dåvarande styrelsen med ordförande Lars Ramqvist och vice ordförande Bengt Braun.

Underskrift utan värde

Skiljedomen mellan sparbolaget Skandia och förre vd:n Lars-Eric Petersson pulveriserar hela associationsrätten. Den bör läsas av alla vd:ar och styrelseledamöter. Enligt domen kan vd inte ställas till svars för sin namnteckning.

Förstadiet dömde i höstas Lars-Eric Petersson till två års fängelse för trolöshet mot huvudman. Domen är överklagad till hovrätten. Följer hovrätten skiljemännens resonemang och friar Petersson hamnar Skandia i samma fack som domarna i Trustor och Prosolvia.

Skiljedomen berörde den namnunderskrift som Lars-Eric Petersson i december 2000 satt på ett dokument - appendix 3 rörande "Plan Rules" - som gav klartecken för höga bonusutbetalningar till en rad chefer i främst USA och Storbritannien. Det gav Skandia en merkostnad på ungefär 500 miljoner kronor. Skandia hade i skiljedomen krävt 173 Mkr i skadestånd för en del av beloppet.

Skiljenämnden, som utsågs för att lösa tvisten mellan Skandia och förre vd:n Lars-Eric Petersson, friade den 15 december honom från alla anklagelser.

I domen likställs vds ansvar med resten av de anställda i bolaget, inklusive revisorerna.

Synsättet går på tvärs mot aktiebolagslagen. Enligt den är vd, som utses av styrelsen, ansvarig för bolagets löpande förvaltning enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Vd är skyldig att följa dess instruktioner och har rapporteringsskyldighet.

Det är också på Hans-Eric Andersson tolvade sikt uppdrag som vd för Skandia, en post han tillträdde efter Lars-Eric Petersson. I ett av vittnesförhören påpekar han att påskriften av appendix 3 ger fullmakt till en utbetalning motsvarande tre gånger det årets utdelade belopp till aktieägarna. För Hans-

Di KRÖNIKAN
Sophie Nachemson-Ekwall

Skiljedomen mellan Skandia och Lars-Eric Petersson. Foto: Sören Eriksson

"Skiljemännen ser namnteckningen endast som en ringa förseelse i sammanhanget."

Erik Andersson hade innebörden varit galsklar, han hade själv aldrig undertecknat ett sådant dokument utan att först stämma av med sin ordförande. Ändå är det precis vad Lars-Eric Petersson gjort.

Skiljemännen ser Lars-Eric Peterssons namnteckning endast som en "en ringa förseelse i sammanhanget".

Vds agerande försvaras med tre argument:

1. Det var så många personer, utöver vd, som var involverade i beslutet att lyfta taket att det inte är rimligt att utpeka någon särskild som ansvarig för följden. Taklyftet "beror av andra befattningshavarens åtgöranden". Chefsjuristen Jan-Mikael Bexhed och revisorerna påpekade exempelvis både muntligt och skriftligt att en utbetalning på ytterligare flera hundra miljoner kronor i bonus förutsatte ett styrelsebeslut.

2. Det var styrelsen som lyfte taket, även om det inte var protokollfört enligt uppställda regler och än mindre framkom när taket försvann. Skiljemännen stöder sig här helt på vittnesmålet från amerikanen Willem Mesdag, som av skiljemännen pekats ut som kunnig i ersättningsfrågor.

Styrelsen kritiseras i domen för försumlighet och för att ha varit dåligt insatt i bonusprogrammen. Vittnesmålet från Skandias ordförande Lars Ramqvist och vice ordförande Bengt Braun - som säger sig inte minnas några takdiskussioner - underkänns helt.

"Mot bakgrund av Willem Mesdags uppgifter är det anmärkningsvärt hur oförstående flera styrelseledamöter sagt sig ha varit inför de höga bonusutfallen och hur lite information de anser sig ha haft om detaljerna."

3. Lars-Eric Petersson var själv inte engagerad i förberedelserna kring bonusprogrammet - det sköt

tes ju av tjänstemän som gjorde beräkningarna, och chefen för Skandia Life UK Alan Wilson, som skrev det första utkastet till appendix 3. Dessutom påpekar skiljemännen att Lars-Eric Petersson "inte är jurist och inte har någon revisionsutbildning". Han har därför med visst fog kunnat lita på vad mer sakkunniga befattningshavare i bolaget ansett i frågan.

Det går att raljera över domen och påpeka att den slår fast att:

- vd kan göra vad han vill så länge inget av hans anställda opponerar sig.
- vd, som saknar juridisk skolning, inte är ansvarig för det han skriver på.
- styrelsen har sig själv att skylla om den saknar information.

Det går också att se domen med stort allvar. Vad betyder det att en vd frias för att han trodde att de andra visste vad de gjorde? Vad betyder det att tjänstemännens beredning av ett ärende ses om en del av själva skadan. I ett vanligt brottmål är en namnunderskrift central och ansvar som delegeras vidare ses som oaksamhet.

Ingen torde bestrida att Skandias styrelse inte höll måttet. Men frågan är, förstås om styrelsens oaksamhet berättigar företaget att bete sig lika när det gäller synen på vd:ns ansvar.

Som formellt rättessnöre för andra fall, där vd skrivit på papper har skiljedomen inte något värde. Men den visar hur svårt även ett förfarande har när det gäller synen på vd:ns ansvar.

Skiljedomen bevarar inte heller den verkliga frågan i Skandia-skandalen. Om nu taket var lyft i bonusprogrammet Wealthbuilder, varför ägnade Skandias tjänstemän och revisorer en hel del på att tjäna om taket?